

tror det saa meget mere, som det er mit Indtryk, at hvis Lovforslaget blev ændret paa dette Punkt og sendt tilbage til Landstinget, vilde man vanskelig naa at faa et saadant Lovforslag ført igennem. Jeg mener, det har sin store Betydning for fremtidigt Arbejde paa at fremme Skolebørns Bespisning, at Fattighjælpens Mærke bliver taget bort, og at Kommunerne faar noget mere Frihed til at bevilge Penge dertil. Det faa de ved det foreliggende Forslag.

Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale det til Vedtagelse i det høje Ting.

N. Christensen: Jeg tillader mig at anbefale det af mig stillede Ændringsforslag, der, hvis det vedtages, vil føre Forslaget tilbage til samme Indhold som ved 3die Behandling. Det forekommer mig, at skal man til at lovgive paa dette Omraade, er det Forslag, der blev vedtaget af Folketinget ved 3die Behandling, det mindste, man kan nøjes med. Kan man ikke faa det, maa man lade Tiden raade for, hvornaar man kan faa noget bedre. Det oprindelige af Kultusministeren stillede Forslag til Skolebespisning var ikke meget vidtrækkende. I dets § 1 var der en Bestemmelse om Bespisning ved Hjælp af Skolekøkkener. Denne Bestemmelse vil, eftersom Forholdene have dannet sig, efter min Mening blive et Tilbageskridt. Hvor der nu haves Skolekøkkener, er Forholdet jo det, at alle de Børn, som ere i den paa-gældende Klasse og faa Undervisning i Madlavning, ogsaa spise Maden der. Efter det Forslag, som er fremsat af den højtærede Kultusminister og jo for denne Sags Vedkommende vedtaget af begge Ting; vil dette føre med sig, at der bliver sat et uheldigt Skel mellem Børnene i Kommuneskolerne. Den højtærede Kultusminister vilde ganske vist gøre gældende, at dette Skel var sat i Forvejen, det var sat mellem Børnenes Forældre efter disses Formueomstændigheder, men det Skel have Børnene jo ikke mærket noget til i den paa-gældende Klasse. Det ville de komme til at mærke for Eftertiden, og det vilde være en uheldig Følge af Lovforslaget.

Lovforslagets § 2 er baseret paa det efter min Mening uheldige og urigtige Princip, at Skolebespisningen skal foregaa ved privat Initiativ, og at den kun kan støttes af Kommunerne. Men efter at man fik drøftet denne Sag, fik man dog det ud af den højtærede Kultusminister, at han ikke skulde have noget imod for sit Vedkommende, at Kommunalbestyrelserne i

Købstæderne kunde yde et saa stort Bidrag, som de fandt nødvendigt og ønskeligt. Dette bevirkede, at mine Partifæller og jeg kunde gaa med til Lovforslaget til sidst. Landstinget vil imidlertid nu netop have foretaget den Forandring, at naar den private Godgørehed ikke slaar til for at udrede Halvdelen af det Beløb, som skal bruges til Skolebespisningen, og en Købstadkommunalbestyrelse vil yde noget mere, skal Samtykke dertil indhentes hos Indenrigsministeren. Denne Bestemmelse kan jeg ikke, og jeg tror heller ikke mine Partifæller, gaa med til. Det er nemlig blevet Praksis nu, at der bevilges adskilligt større Beløb af Kommunekasserne, end der ydes af de private Foreninger. Saaledes skal jeg nævne, hvad der for Resten er blevet nævnt gentagne Gange her i Salen, at Aarhus Kommunalbestyrelse i det forløbne Aar har ydet 6,000 Kr. til Skolebespisning og naturligvis har fundet det nødvendigt at yde disse 6,000 Kr., medens private kun have ydet et Beløb af 2,000 Kr., og et lignende Forhold har nok udviklet sig i Helsingør. Det er de to Byer, hvor man er kommen videst frem med Skolebespisningen. Det viser sig altsaa der, at det private Initiativ langt fra er tilstrækkeligt til at paatage sig denne Opgave, og at Kommunerne i større og større Grad maa træde hjælpende til.

Nu siges der nok, at et saadant Samtykke vel ikke bliver nægtet af Ministeren. Men det kan man ikke have nogen Vished for. Den højtærede Indenrigsminister gjorde sig oppe i Landstinget megen Umage ved at paavise, at fordi der havde udviklet sig en Praksis paa dette Omraade, var det ikke blevet til gældende Ret, og saadan kan jo en fremtidig Minister ogsaa ræsonnere. Han kan meget godt sige: Fordi det er blevet Praksis at give Samtykke til, at der anvendes mere end Halvdelen fra Kommunernes Side til Skolebespisning, er det ikke blevet gældende Ret. Og eftersom der muligvis vil blive ydet et mindre og mindre Beløb fra private, vil en fremtidig Indenrigsminister jo godt kunne sige, at der ikke er tilstrækkelig Interesse i de paagældende Kommuner, og at han derfor holder sig til Lovens Aand, og Lovens Aand er i Virkeligheden den; at det er det private Initiativ, der først og fremmest skal bære Skolebespisningen. Jeg synes derfor ikke, at man vil kunne komme til at behøje en fremtidig Minister, der indtager et saadant Standpunkt, noget.

Det er ogsaa indlysende, at Skolebespisningens Modstandere — og dem er der